

Кафедра початкової і професійної освіти

ТРАЄКТОРІЇ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧА ЗВО

*Навчальна дисципліна
за вибором спеціальності
015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового)
рівня*

Викладач:
*Мкртічян Оксана Альбертівна –
доктор педагогічних наук, доцент,*

Харків-2023

Предмет дисципліни «Траєкторії особистісно-професійного розвитку викладача ЗВО» як підґрунтя успішної, толерантно-ціннісної взаємодії учасників педагогічного процесу, як засіб самовдосконалення викладача, як умова успішної підготовки до професійної діяльності.

Мета: вдосконалення й самовдосконалення особистісно-професійних траєкторій здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня як умова успішної підготовки до професійної діяльності.

Завдання:

розкрити зміст основних понять, а саме: особистість, культура, духовна культура, цінності, професійна культура, професійно-педагогічна культура, система цінностей, професіоналізм, професійна діяльність, професійна компетентність, професійна майстерність, професійне зростання, конкурентоздатність, самовдосконалення;

розкрити зміст поняття «траєкторії розвитку особистості», вдосконалити систему професійно-педагогічних цінностей (цінності-цілі, цінності-мотиви, цінності-знання, технологічні цінності, цінності-властивості, цінності-відношення), що є підґрунтям професіоналізму і професійної діяльності, професійної компетентності; забезпечуючи успішну взаємодію, вирішення професійних завдань і ситуацій, запобігання конфліктам на основі правил і принципів ділового етикету та педагогічної етики, доцільне використання освітніх і виховних технологій з метою забезпечення професійного зростання викладача, його постійного самовдосконалення.

Модуль 1. Особистісно-культурологічний

Тема 1. Особистість викладача вищої школи.

Лекція 1. Особистість як предмет вивчення різних наук.

*Лекція 2. Викладач як суб'єкт педагогічної діяльності.
Характеристика особистості викладача вищої школи.
Творча індивідуальність викладача.*

Лекція 3. Траєкторії розвитку особистості викладача.

Тема 2. Культурологічна траєкторія розвитку особистості викладача.

*Лекція 4. Суть понять «культура», «духовна культура»,
«особистісна культура».*

Модуль 2. Професійно-педагогічний

Тема 1. Професійна траєкторія розвитку особистості викладача.

*Лекція 5. Суть понять «професія», «професіоналізм»,
«професійна компетентність викладача».*

*Лекція 6. Особливості професійної діяльності
викладача. Індивідуальний стиль діяльності викладача.
Чинники успішності професійно-педагогічної діяльності
викладача.*

*Семінар 1. Ситуації успіху. Бар'єри діяльності.
Студентоцентризм. Діада «викладач-студент» вищої
школи.*

Модуль 2. Професійно-педагогічний

Тема 2. Професійно-педагогічна культура викладача.

Лекція 7. Суть професійно-педагогічної культури викладача ЗВО, її структурні та функціональні компоненти. Види професійно-педагогічної культури. Система педагогічних цінностей. Толерантність викладача.

Семінар 2. Цінності-цілі і цінності-мотиви як логічні стрижні, сенс діяльності викладача.

Семінар 3. Цінності-знання (система загальнокультурних, психолого-педагогічних, фахових знань).

Семінар 4. Система технологічних цінностей, тобто система умінь, які забезпечують формування професійно-педагогічної культури викладача. Інтелектуальні вміння як здатність особистості виконувати операції логічного мислення у процесі оволодіння системою педагогічних знань, вирішенні проблем і завдань у процесі професійної діяльності.

Модуль 2. Професійно-педагогічний

Тема 2. Професійно-педагогічна культура викладача.

Лекція 8. Взаємодія і спілкування: суть, особливості.

Семінар 5. Комунікативні вміння як способи комунікативної діяльності викладача на основі набутих знань про взаємодію і спілкування. Принципи і правила ділового етикету як підґрунтя формування комунікативних умінь. Фасилітація. Ситуації успіху. Бар'єри.

Семінар 6. Уміння педагогічної техніки як зовнішня форма поведінки викладача, як засіб створення власного професійного іміджу. Професійний імідж як сукупність візуального внутрішнього вербального і авторського образів.

Семінар 7. Цінності-властивості (спрямованість, здібності, якості), що зумовлюють індивідуальний стиль діяльності та поведінку викладача.

Семінар 8. Цінності-відношення до професійно-педагогічної діяльності .

Модуль 2. Професійно-педагогічний

Тема 3. Самовдосконалення викладача ЗВО.

Лекція 9. Проблема самовдосконалення особистості. Особливості професійного самовдосконалення викладачів.

Семінар 9. Педагогічні умови і засоби професійного самовдосконалення викладачів.

Лекція 10. Професійне зростання викладача. Конкурентоздатність викладача.

Семінар-круглий стіл 10. Самопрезентація. Обговорення есе.